

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

5

VYDÁVÁ MNV V NOVÉM HRÁDKU

N á š k r a j .

B.Syrovátková,Nové Město.

Náš kraj je k pohraničním horám
poslední schůdně položený schod.
Zastíněn lesy, v zahrádce kopců schován,
ukrývá v sobě cestu na východ.

Náš kraj je šátkem našich prababiček,
v barevném souladu je samý, samý květ.
Ke kouzlům domova v něm zakletý je klíček
k pokladům písní, co jich lid zná pět.

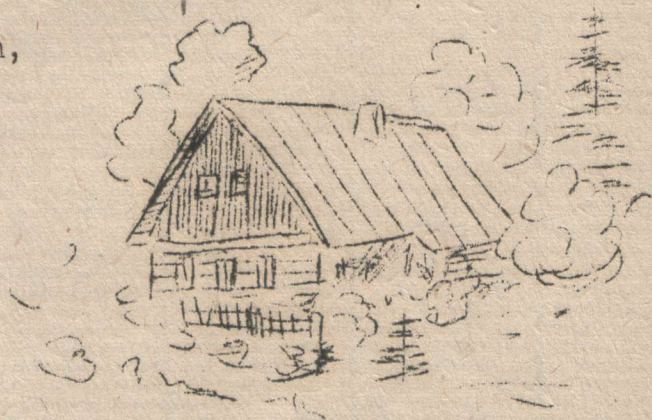
Náš kraj je značen krokem historie,
kroniky zašlých staletí je list.
Tisíce zkazek národa v něm žije,
jen umět hledat je a v letopisech číst.

Dávno zž tady život varem kypí.
Pod korou země v spánku hlubokém,
leží tu mince, popelnice, šípy-
prastaré stromy šumí jejich snem.

Kolik tu bouří lidé rozpoutali,
co jejich krve vsála tato zem-
jak trpěli a v bojích umírali
pro panskou z vůli, pro svobodu všem.

Na věky nese zkazek toho stopy,
národu daň svou za všech dával chvil.
Dar síly má se k novým činům vzchopit,
i v dnešních dnech svůj pravý najde síl.

Náš kraj hřeje teplým úsměvem,
básníkům šalmaje ladí.
Je živé srdce kdesi v něm!
A mládí! Věčné mládí !

Ž i v o t n í p r o s t ě d í .

O potřebě a užitečnosti vhodně upraveného pracovního a životního prostředí dnes už nikdo nepochybuje. Při řešení tohoto úkolu je třeba vycházet ze skutečnosti, že zeleň a příroda vůbec jsou vlastně naším nejzákladnějším a určujícím životním prostředím. Jestliže by byl tento tradiční a podstatný základ narušen, došlo by k velmi vážným poruchám nejen v hospodářském, ale i ve společenském životě. Současný rozsah a intenzita zásahů do přírodního prostředí nemá v historii obdoby. Její sešmenší nedomyšlenost, nebo pouze jednostranné pojetí může znamenat obrovské ztráty. K nápravě způsobených škod však nemůže dojít ihned, ale až třeba po desítkách let.

Krása přírodního prostředí záleží totiž mimo jiné právě v jeho územní měnlivosti a v pohotovém reagování na odlišnosti určitého stanoviště. Krása mnohých našich starých obcí tkví v tom, že si tam lidé své životní prostředí, architekturou chalupy počínaje a šeríkem v zahrádce konče utvářeli sami a po svém. Nepřehodnocení přenášení různých prvků z míst, kde jsou pěkné, na místa jiná je zdařilé jen vyjíměčně. Originálnost řešení spočívá tedy právě ve vystižení specifiky určitého místa. A na to nelze dávat recepty, to se musí řešit na místě samém a lidmi pro věc zanícenými.

Zvelebovací tradice je velmi živá a má již své tradiční kořeny. V souladu s novými společenskohospodářskými poměry je však třeba hledat i na tomto úseku nové formy práce s cílem vytvořit skutečně všestranně krásné, zdravé a kulturní podmínky pro život našeho městečka.

Na základě rozhodnutí rady MNV v Novém Hrádku byla ustavena komise pro ochranu a tvorbu životního prostředí, jejímiž členy jsou: Hlaváček Jiří - předseda komise, Grulich Ladislav, Milota František, Rundštuková Růžena, Suchánek Václav, Školník František st. Vondřejc Jaroslav.

Na úseku zvelebení naší obce došlo k likvidaci skládky odpadků v prostoru bývalého lomu " u Burketů ". Na akci se významně podíleli

pionýři zdejší ZDŠ. Práce nebyla nikterak příjemnou, ale děti za dozoru s. učitelů i přes veškerá zranění, tuto práci prováděli rády a zaslouží si veřejného uznání. Jejich činnost je příkladem nejen ostatním, ale také těm starším. Věříme, že se nenajde již nikdo, kdo by toto vynaložené úsilí našich pionýrů znehodnocoval opětným odhazováním odpadků na toto místo. Zde se ještě dále provede nanesení zemínou a její úprava.

Postupně dojde k likvidaci dalších skládek kolem N. Hrádku. Po dokončení kanalizace v Rokolské ulici dojde k postupnému zavážení ze strany, která bude ještě určena.

Novým Hrádkem projde řada turistů a rekreantů. Věříme, že každý občan ať mladý nebo i ten starší bude odpadky a papíry odhazovat do odpadových košů a ne kam se mu zachce. To platí pro všechny! Počítáme s dalším umístěním odpadových košů ještě na náměstí, ulicích J. Fučíka, Pionýrské a Náchodské.

V Í T E Ž E

cestičky v parku nejsou pro projíždky na kolách a promenádní projížďení po náměstí na kolách také není dovoleno.....

Každý majitel domu je povinen před domem i na chodníku udržovat pořádek a čistotu

Nově osazené lavičky v parku na náměstí jsou pro příjemné posezení a ne k vyřezávání nebo malování monogramů a bolných srdcí ...

Na náměstí byly postaveny turistické tabule Orlických hor a okolí Nového hrádku

Komise ochrany veřejného prostředí věří, že všichni budete snaze komise o neustálé zlepšování životního prostředí nápomocni, že přijdete se svými podmíněnými návrhy a že se do práce komise zapojí další občané obce .

J. Hlaváček

Zdědovy kroniky

Popis Podfarní ulice jak vypadala a kdo v ní bydlel před
požárem 6.9.1880.

Nynější dobou není té nejmenší památky po tom jak tato ulice
vypadala před požárem r. 1880. Dle paměti tehdejších starých
lidí vypadala takto.

Počínaje od levé strany od náměstí byla první budovou škola.
Byla celá ze dřeva, nízká se šindelovou střechou a v ní byly
2 světnice vyučovací a dvě obytné pro správce školy. Mimo
těchto místností byl malý pokojík, kde byla skříň pro školní
pomůcky a knihy na půjčování dětém. Vchod do školy byl z
uličky a šlo se po 3 dřevěných schůdkách. Na škole byl dřevěný
výstupek na způsob věžičky, ve kterém byly zavěšeny dva zvony,
umíráček a poledník. Když někdo zemřel zvonilo se mu ve škole
a také poledne se zvonilo ve škole. Při škole vzadu byla
přistavěna malá stodůlka, kde bylo místo jen pro 4 mlatce,
vedle byl chlév. Škola měla čp. 102 jako má škola dnešní.

Pokračování příště:

FRANTINA MLEJNEKÁ

..... A už na nás křičali financí zeuších stran: Halt, halt,
halt ! Co prej jako neseme a vodkud, kam. Každěj jim to zrouna
akorát řek praudu - to dá rozum. Nákou chvilku nás vyslejchali
na každým náky to pinkle našli, dyť sou vod toho, ne? Marinka
se najednou náko zmešla, mir, nix, dir nix a byla ta tam. Voni
na to ale přišli a kde prej je ta žencká s tím rancem. My sme
sami nevěděali a dybysme věděali - tak bysme jim to zrouna řekli.
Celí pryč. Zmizela načisto. Běžali ji hledat, ale dovopraudy
nevěděali kam dit. Rozutíkali se naušecky strany. A vona zatím
běžala, běžala, celá udejchaná. Napadlo jí se vohlídnout - a
Ježišmaria - voni za ní. Lezla už chuděra celá uštuchaná
nahoru k městečku z Dolů pod Frimburkem skoro po čtyrech.

Posledními silami přidala do běhu a najednou - krchou. Ale sák dělat s tím nekřesťanským rancem na zádech? Nejprvněje hodila ranec přes zídku, pak v tom hrozném strachu přelezla sama jako veverka a hnala se ke kostelu. Voni ji zblikli a za ní. Vona přispíšila, voni taky. Už byla skoro bez dechu a celá říčná - v tom vidí vouteřený vrátka ke kostelu. Skočila do nich a vyběhla rounou fechtem na kruchtu. Ranec hodila pod varhany plácla sebou na lajc a jak se modlila, tak se modlila, že by se byl nad ní sám kámen ustrnul, natož Pámbu sám. Byla víc mrtvá, než živá. Chlap za ní leťal nahoru, kouká, kouká a ňáko se zarazil " Vono to nádobí bude stejně načisto rozbitý" pomyslíl si. Mávl rukou, zahromoval, Pambu mu odpust, na místě božím: Sakramenský řemeslo zatracený!" To jako to jeho. Vobrátíl se a pomalu vodcházél na vobecní ouřad. A Marinka se pomodlila tuplem za to zázračný boží zachránění. Ale neptejte se, jak vypadala vejbava v tom ranci. Ani stará Roubalka to nechťela dát do police. Nejspíš do toho pak dávali housatím a kuřatům.

Pokračování příště :

Na příběh z mládí vzpomíná ve svém příspěvku pan K. Teichman.

Před první světovou válkou býval vždy po sv. Václavu v úterý v Dobrušce pěkný jarmark. Kupujících i trhovců se sešlo spousta, lidé z okolí Dobrušky i z hor. Něžživěji bylo v ~~každé~~ hospodě na náměstí u Krahulců. Sedím tam, dávám si tenkrát oblíbenou dršťkovou polévku, neb ta nesměla o jarmarce chybět a poslouchám všelijaký ten humor. Ke stolu si přisedl nějaký - podle vzhledu rolník, starší už sedřený, něco si poručil a mezi řečí se zmínil, že by potřeboval na zimu dříví. Jeden soused to zaslechl a povídá, " i to bude maličkost, tamhle je pan nadlesní, ten Vám dříví prodá " a hned volá, " Haló pane nadlesní, na slovíčko". Ten se hned přitočil a práse, co si přeji . " Ale tady pantáta by potřeboval na zimu dříví nejraději dubové." Pan nadlesní vytáhl notes, vše si poznamenal

a povídá " kolik jako," a no pantáta na to, že nejraději 3 metry, aby to stálo za fůru. Pan nadlesní na to, ale nejlepší byste pantáto udělal, dát si zálohu a budete hned v popředí mezi prvními. Pantáta zálohu dal, nevím už kolik a věc byla vyřízena. Pan nadlesní se z lokálu na chvíli vytratil a najednou se přihrnul, přinesl 3 metry dlouhou dubovou laň, postavil se před pantátu a povídá, " tak vašnosta tady máte to objednané dřevo, jak vidíte zdravé jedna radost. Pantáta se zarazil, nemohl ani promluvit, dívá se z jednoho na druhého, ale to už celým lokálem zazněl ohromný smích a pantáta viděl, že si z něho udělali legraci. Ovšem zálohu zpět nedostal, ta padla na propití. A víte kdo byl ten pan nadlesní, obyčejný kramář, příležitostně i koňský handlíř. Postavu na nadlesního měl, ústroj také i srnčí štětku za kloboukem, moc dobře jsem ho znal, neb jezdíval několikrát za rok i sem na Hrádek .

S P O L E Č E N S K Á K R O N I K A

Všem občanům, kteří oslavili nebo oslaví svá významná životní jubilea blahopřejeme a přejeme hodně zdraví.

Vondřejc Josef	1.7.1896.	N. Hrádek 76.
Šotolová Anna	2.7.1889	N. Hrádek 258.
Příbylová Anežka	3.7.1892	N. Hrádek 244.
Martínek František	12.7.1886	N. Hrádek 282.
Mádrová Emilie	15.7.1899	N. Hrádek 123.
Hánl Jindřich	15.7.1901	N. Hrádek 174.
Petrová Anna	24.7.1892	N. Hrádek 189.
Khunová Marie	3.8.1900	N. Hrádek 73.
Příbylová Marie	5.8.1899	N. Hrádek 5.
Dušánková Anna	6.8.1900	N. Hrádek 101.
Dědková Emilie	16.8.1900	N. Hrádek 211.
Hánlová Marie	28.8.1900	N. Hrádek 174
Barešová Růžena	28.8.1896	N. Hrádek 116.

Dvě zlaté svatby na našem MNV :

V měsíci červnu oslavili manželé Koutníkoví 50 let společného soužití. Zástupci MNV a SPOZ je při té příležitosti navštívili v jejich bytě, kde jim blahopřáli a předali dar.
2.července se konala zlatá svatba manželů Vondřejcových ze Ržů. Oběma rodinám přejeme hodně zdraví a spokojenosti do dalších společných let.

V poslední době uzavřeli sňatek na našem MNV

I. Bartoš Náchod a Irena Rosáková

Jan Bartoš Červený Kostelec a Jana Rosáková Náchod

Imro Koněvalík Nový Hrádek a Katarina Péková Květoslav

Karel Martínek Kopřivnice a Ivona Slaninová Rokytnice

Josef Divíšek Slatina n. Zdobnicí a Irena Duchatschová Deštné

Všem novomanželům srdečně blahopřejeme

Širokoúhlé K I N O N o v ý H r á d e k

Na měsíc září pro Vás připravujeme :

- 3.-4.
sobota-neděle
v 19,30 h.
- P á r b o t č. 32
Španělsko-italský barevný kriminální film s titulky.
O muži, který pronásledoval svědka svého zločinu.
7.
středa
v 19,30 h.
- C o p a t ý z á z r a k
Sovětský barevný film s titulky ze sportovního prostředí.
10.
sobota
v 19,30 h.
- R o z d ě l e n í
Nový slovenský barevný film
11.
neděle
v 19,30 h.
- P e t r o l e j o v é l a m p y
Český film s Ivou Janžutovou a Petrem Čepkem
v hlavních rolích. Film je zpracován podle románu
Jaroslava Havlíčka.
14.
středa
v 19,30 h.
- P ř í p a d D o m i n i c i
Francouzský barevný film s titulky - kriminální
drama s Jeanem Gabinem v hlavní roli.
- 17.-18.
sobota-neděle
v 19,30 h.
- H l a s d i v o č i n y
Barevný film NSR s titulky - krásné vyprávění
ze života v divočině
21.
středa
v 19,30 h.
- L a u r e l a H a r d y z d ě d i l i o s t r o v
Francouzský film, česky mluvený.
24.
sobota
v 19,30 h.
- K l í č e o d r á j e
Nový sovětský film s titulky.
25.
neděle
v 19,30 h.
- K o n e c p r á z d n i n
Polský barevný film, česky mluvený - poslední dny
dětství a první dny dospělosti.

28.
středa
v 19,30 h.

Konečně si rozumíme
Český barevný film - komedie o prarodičích,
rodičích a dětech.

Hrajeme pro děti

3.
sobota
v 17 h.

O čem mlčela tajga

10.
sobota
v 17 h.

Joe v říši včel

17.
sobota
v 17 h.

Tajemství horské jeskyně

24.
sobota
v 17 h.

Michal dělá pořádek

Na všechna představení Vás srdečně zveme.

Změna programu vyhrazena.